Съставено в Прошовице на окръжните съдебни заседания в понеделник след втората неделя на Великия пост (18 март) в лето Господне хиляда шестстотин четиридесет и седмо (1647)

(Записи в актовите книги на окръжния съд)

[…]

Предявяване на подновената привилегия за благородство в полза на Миклашевски

Явявайки се лично пред съда и настоящите окръжни прошовицки актови книги, благородният Стефан Дембински предяви пред същия този настоящ съд при изпълнението на своите длъжностни дела на настоящите съдебни заседания по-долу изписаната, милостиво дарена, подновителна грамота от Негово Свещено Кралско Величество относно благородството на долу написаните Миклашевски, потвърдена с печат на Великата канцелария на Короната и подписана собственоръчно от Негово Свещено Кралско Величество, чиста от всякакъв признак на съмнение, молейки същата тази [грамота], предявена от него, да бъде приета и допусната да се внесе в настоящите актови книги. Благосклонно уважавайки тази молба, настоящият съд прие същата тази, предявена от същия него, грамота от Негово Свещено Кралско Величество и разпореди да бъде внесена в настоящите актови книги съгласно следното по-долу изписано съдържание:

Зигмунт Трети, по Божията милост крал Полски, велик княз Литовски, Руски, Пруски, Мазовецки, Жемайтийски, Ливонски, а също така наследствен крал на шведите, готите, вендите:

Обявяваме с тази Наша настояща грамота на всички и на всекиго поотделно, когото това касае: Понеже бе изложено пред Нас от някои Наши съветници, че покойният някога най-благороден Станислав Миклашевски поради военната си служба, която усърдно изпълнил по време на военни походи както по време на Нашия предшественик, най-светлия крал Стефан, така и по време на Нашето управление, бил дарен от Нас, в единодушие с всички съсловия на Кралството, на Общото събрание с благородническа титла и записан към рицарското съсловие, но привилегията, в която се съдържала тази Наша милост, тъй като не била никъде внесена или поместена в публичните актови книги, по някакъв нещастен случай я изгубил и не я оставил в наследство при своите документи; обаче в скорошната памет на някои знаменити особи се пази помен, че нещата не стоят по друг начин, и упоменатият Станислав Миклашевски е бил считан от всички за благородник. И действително Нам бяха представени и определени писмена или, по-точно, документи за проявена милост, извлечени от градските актови книги на град Нови Корчин, съгласно които благородният Ян Фирлей от Домбровица, държател[1] смидински, син на покойния благородник Анджей Фирлей от същата тази Домбровица, кастелан Радомски и старейшина Ковелски, наследствен владетел на именията Вуйца и други към него прилежащи, при покупко-продажба на Павел и Алберт Миклашевски, синове на упоменатия покоен Станислав Миклашевски, признал това и засвидетелствал, че по онова време, когато живял покойния благородник Фридерик

[1] *Държател* (на полски: *tenutariusz*) – пожизнен арендатор или упълномощен управител на кралско имение, държащ го на основание кралска дарствена грамота, по правило без право на унаследяване.

Бонар от Балице, бургграф Краковски, старейшина Рабщайнски, той зачитал покойния Станислав Миклашевски за благородник и го наричал така, и той бил отличен с благородническа титла.

Затова Ние бяхме умолени, упоменатите Павел и Алберт Миклашевски да бъдат оставени в същата тази милост, оказана от Нас на техния баща и неговите потомци, и да бъдат декорирани и отличени със същите тези прерогативи и благородническа титла. Ние, подбудени от застъпничеството на сенаторите на Нашето Кралство и на посланиците от окръзите, събрани на настоящото Общо парламентарно събрание на Кралството, а също така и от гореупоменатите свидетелствени писмена, и уважавайки молбата на упоменатите родни братя Миклашевски, подновяваме грамотата, сиреч благородническата привилегия, дарена на техния баща, а по нещастен случай изгубена, и тях самите, а също и техните легитимни потомци, приобщаваме, включваме и причисляваме към благородството на Нашето Кралство, към което преди са били приобщени и включени, и по силата на Нашата Кралска милост и власт желаем и повеляваме, в Кралство Полша и подвластните Нам Господарства[2] *да бъдат считани, възприемани и почитани като истински благородници, а също и за пригодни, способни и подходящи да изискват с предимство и да получават всички имунитети, свободи, прерогативи, достойнства, почести, бенефиции, висши и низши църковни и светски длъжности, както и да притежават поземлени имоти, и позволяваме да ползват герба, наречен „Остоя“, който е ползвал техният баща, обаче само при условие, че упоменатите родни братя Павел и Алберт Миклашевски положат лична клетва*[3] *пред Хенцинската замъчна старейшинска управа относно загубата на грамотата за благородничество, дарена на баща им.*

Това огласяваме посредством настоящата Наша грамота на всички хора на Нашите Кралство и Господарства и на всекиго поотделно, особено на родените от благороден род на рицарското съсловие, както на заемащите обществени длъжности или чинове, така и на каквито и да било частни лица, и по силата на Нашата Кралска власт възлагаме, упоменатите благородници Миклашевски заедно с техните наследници от двата пола, законно произхождащи от тях, да ги считат за истински благородници и да им отреждат място както на общите, така и на особените публични парламентарни събрания на провинциите на Нашето Кралство, да им предоставят правото на изказване и гласуване, да се използва горе посочения герб и неговите инсигнии, а също така тях самите и техните наследници да се допускат до почести и достойнства, чинове, както духовни, така и светски, до които благородниците на Нашето Кралство, заченати от деди на прадеди в дълго родословие, имат свободен достъп, и с готовност да им позволяват да ги притежават и ползват — и с това да се

---

2 *„Господарства“* са се наричали Великото литовско княжество и Кралска Прусия, които са били подвластни на Короната, но не внедрени в кралството. Виж: Wacław Uruszczak, „*Sejm walny wszystkich państw naszych*. Sejm w Radomiu z 1505 roku i konstytucja *Nihil novi*“, *Czasopismo Prawno-Historyczne, Tom* LVII, Zeszyt 1 (2005): 11–25.

3 *Лична клетва* (на лат. *iuramentum corporale*), също наричана „телесна“, т.е. положена върху разпятие като символ на Тялото Христово, е вид клетва с доказателствена тежест в съдебните процеси на Полско-литовската държава. Вж.: Balzer O., *Przewód sądowy polski w zarysie (Wykład uniwersytecki)*, Лвов 1935 [*Studia nad Historją Prawa Polskiego*, Т. XV, ч. 1], стр. 152–168. По отношение на практиката на прилагането ѝ както и кратко обобщение на литературата по този въпрос, вж.: Moniuszko A., *Iuramentum corporale praestitit. Przyczynek do badań nad przysięgą dowodową w koronnym procesie ziemskim u schyłku XVI stulecia // Соціум. Альманах соціальної історії. — 2010. — Т. IX. — стр. 361-372.*

проявят като почитатели на истинската добродетел. Ако пък някой ще да е дързнал да омаловажи тях или техните потомци явно или тайно, или да ги унижи относно благородството и, следователно, родословието им, то Ние повеляваме, той да бъде наказан според наказанията, описани в законите на Кралството, и постановяваме, че тези наказания трябва да бъдат разпрострени срещу такива клеветници.

В уверение на това разпоредихме настоящата (грамота), подписана с Нашата ръка, да се затвърди с печата на Короната.

*Дадено във Варшава на Общото парламентарно събрание на Кралството, на 24-ия ден от месец март, в лето Господне 1618. В 31-ата година на Нашето царуване в Полша и в 25-ата в Швеция, в присъствието на най-преподобните, преподобните, знаменитите, велможите, родовитите, достопочтените и благородните: Вавжинец Гембицки – Гнезненски, роде́н легат и примас на Нашето Кралство; Ян Анджей Прохницки – Лвовски **архиепископи**; Марчин Шишковски – Краковски; Павел Волуцки – Куявски; Еустаци Волович – Виленски; Хенрик Фирлей от Домбровица – Плоцки; Анджей Липски – Луцки, вицеканцлер на Короната; Станислав Сецински – Пшемишълски; Ян Кучборски – Хелмински; Ежи Замойски – Хелмски; Адам Новодворски – Каменецки **епископи**; Миколай Зебжидовски – войвода и генерален старейшина Краковски, както и старейшина Снятински; Ян Остророг – Познански и Гарволински; Збигнев Осолински – Сандомирски, Станиславовски; Станислав Биковски – Шерадзки; Адам Сендживой от Чарнкув – Ленчицки, генерален старейшина Великополски; Михал Джялински – Брестски, Гневски, Нешавски; Ян Гостомски от Леженице – Иновроцлавски, Валецки, Варецки; Ян Данилович – Руски; Миколай Хлебович – Смоленски; Пьотр Фирлей от Дамбровица – Люблински, Парчевски; Томаш Гостомски от Леженице – Мазовецки, Варшавски, Ричиволски; Немира – Подляски; Станислав Раджейовски – Равски, Сохачевски; Остафиан Тишкевич – Бжешчки, Каменецки; Миколай Сапеха – Мински **войводи** и **старейшини**; Миколай Фирлей от Дамбровица – Войницки, Люблински; Лукаш Мелжински – Гнезненски; Марчин Краски – Лвовски, Пшемишълски, Болимовски; Вацлав Келчевски – Ландски; Станислав Ласоцки – Малогоски;* Якуб Гавронски – *Велюнски; Адам Кособуцки – Вишогрудски, Ломжански **кастелани** и **старейшини**; Миколай Волски от Подхаец – велик коронен маршал, Олщински, Рабщински; Станислав Жулкевски от Жулкев – велик коронен канцлер, велик хетман, Барски, Камьонацки; Лев Сапеха – канцлер на В. Кн. Литовско, Могилевски; Йероним Волович – вицеканцлер на В. Кн. Литовско; Миколай Данилович – коронен подковчежник, Самборски, Червоноґродски; Анджей Пшиемски – придворен маршал, Иновроцлавски; Кшиштоф Радзивил – княз в Биржай и Дубингяй, полеви хетман на В. Кн. Литовско; Якуб Задзик – велик коронен секретар, препозит Краковски, кустос Варшавски; Йероним Целецки – коронен референдар, препозит Плоцки и на църквата „Св. Михаил“ към Краковския замък; Ян Венжик – абат Могилски; Мачей Лубенски – препозит Меховски; Станислав Лубенски – препозит Гнезненски, Краковски; Ахаци Гроховски – кантор Гнезненски, Краковски **каноници** и **Наши секретари**; Ежи от Збараж – коронен резач в трапезарията, Пински, Сокалски старейшина; Кшиштоф Веселовски – маршал на провинциалните посланици; граф Михал от Тарнув; Томаш Замойски – Книшински,* Станислав Пшеремски – *Опочински, Радошицки; Пьотр Ожга – Трембовелски **старейшини**, **провинциални посланици** и други в много голям брой от всички войводства и повяти, събрани на настоящото парламентарно събрание.*

Ян Октавиан Вацлавович.[4][5]

Сигизмунд, *крал*

Превод: Angel Miklashevsky (Ангел Миклашевский), Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY-4.0).

Източник:

Archiwum Narodowe w Krakowie – Zespół 29 Opis 1 Sygnatura 307 – Księgi ziemskie Krakowskie, księga 254 (Acta indicii teriestris Cracoviensis. Terminorum in particularium in Proszoviensis. Lib. LX. anno 1647; Inscriptiones et decreta terminorum districtus Proszoviensis), str. 1-2, 379-381: „Oblata Privilegii renovati super nobilitatem Miklaszewskich serviens” https://archive.org/details/archiwum-narodowe-w-krakowie-zespol-29-opis-1-sygnatura-307-ksiegi-ziemskie-krakowskie-ksiega-254

---

4 „Ян Октавиан Вацлавович / Венцлавович (1571–1630 г.) – писар в кралската канцелария. Произхождал от заможно краковско семейство. От 1584 г. следвал в Краков (1591 г. – бакалавър на изкуствата), по-късно в Инголщат (1591 г.), отново в Краков (1593 г. – магистър на изкуствата и доктор по философия), в Париж (1602 – доктор по канонично право), през 1603 г. в Падуа, преди 1604 г. в Орлеан (доктор по гражданско право). През 1604 г. получава признаване на докторските си степени от Факултета по право на Краковската академия. През 1609 г. е назначен в кралската канцелария. Бил енорийски свещеник при „Св. Николай“ и каноник при „Св. Анна“ в Краков, а от 1622 г. – каноник в Сандомеж“ – Източник: Jujeczka, Stanisław; na podstawie kwerendy rzymskiej wykonanej wspólnie z ks. Henrykiem Gerlicem (2018) Klerycy z ziem polskich, litewskich i pruskich święceni w Rzymie (XVI – pocz. XX w.). Clerici ex terris Poloniae, Lithuaniae et Prussiae Romae seu Urbe ordinati (saec. XVI ad init. XX), Breslau: Uniwersytet Wrocławski, S. 59 ISBN: 978-83-65653-33-8.

5 „[...] Октавиан Вацлавович, писар в кралската канцелария [...]“ – Източник: Noga, Zdzisław (2010). "Budżet miasta Krakowa na przełomie XVI i XVII w.". Roczniki Dziejów Społecznych i Gospodarczych Tom LXX: 94. Polska Akademia Nauk. Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla PAN w Warszawie.